

Tampere 14.1.2013

Sisäasiainministeriö

LAUSUNTO POLIISIN PALVELUVERKOSTON KEHITTÄMISESTÄ

Sisäasiainministeriö on 4.12.2012 lähettämällään kirjeellä pyytänyt lausuntoa poliisin hallinto-rakenneuudistuksen, Pora III, valtakunnallisen hanketyöryhmän esittämistä muutoksista poliisin palveluverkoston. Lausunto on pyydetty toimittamaan viimeistään 14.1.2013 mennessä.

Uudistuksen taustaa:

Valtakunnallinen hanketyöryhmä luovutti esityksensä päälinjaukset 21.8.2012. Sisäasiainministeri Päivi Räsänen linjasi poliisin hallintorakenteen uudistamisen jatkotoimet työryhmän esityksen sekä sisäisen turvallisuuden ministeriryhmän päätösten pohjalta 2.10.2012.

Poliisihallintouudistuksen kolmannen vaiheen jatkovalmistelussa ovat olleet seuraavat linjaukset: poliisitoiminnan taso säilytetään, johtamisrakenteet ja johtamistoiminnot uudistetaan, poliisihallituksen rakenteita kevennetään, aluehallintovirastojen poliisivastualueet puretaan, poliisilaitosten määrä vähennetään ja toimintaa tehostetaan, liikennevalvonta keskitetään paikallispoliisille ja Liikkuvan poliisin muut toiminnot järjestetään uudelleen, Keskusrikospoliisin toimintaa kehitetään, Suojelupoliisin toimintaa tehostetaan, poliisikoulutus uudistetaan ja poliisiammattikorkeakoulun toimintaa tehostetaan, poliisin tekniikkakeskuksen toiminta organisoidaan uudelleen, poliisin palveluverkostoa kehitetään, henkilöstön asema turvataan.

Poliisin toimipisteverkoston muodostavat pääpoliisiasemat (24 kpl), poliisiasemat (66 kpl) ja palvelupisteet (60 kpl). Poliisin asiakaspalveluverkosta täydentää em. toimipisteiden lisäksi yhteispalvelupisteiden verkosto. Uudistuksessa säilytetään poliisitoiminnan taso ja asiakaspalvelujen saatavuus nykyisellä verkostolla. Uudistuksessa luovutaan kolmiportaisesta jaottelusta siten, että poliisin toimipisteverkoston muodostavat pääpoliisiasemat ja poliisiasemat. Yhteispalveluverkostosta tulee nykyistä kattavampi ja poliisipalvelujen tarjonnaltaan monipuolisempi. Nykyiset palvelupisteet muuttuvat joko statukseltaan poliisiasemiksi tai kehitetään yhteispalvelupisteiksi. Muutoksella haetaan samalla ratkaisuja tehokkaampiin ja taloudellisempiin toimitiloihin.

Hanketyöryhmän mukaan tehtävät muutokset eivät vaikuta poliisipalvelujen alueelliseen tasoon. Poliisiasemaverkosto ja asiakaspalvelujen alueellinen saatavuus eivät juuri muutu.

Sisäasiainministeri Päivi Räsänen tekee päätöksen palveluverkostosta alkuvuodesta.

Pirkanmaan liitto toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Pirkanmaan liiton mielestä palveluverkkouudistus ei saa heikentää poliisin asiakaspalvelun alueellista kattavuutta, uudistuksessa on otettava huomioon poliisin paikallinen näkyvyys ja alueellinen tuntemus sekä turvattava myös harvaan asuttujen alueiden poliisipalvelut.

Esitetty poliisin palveluverkoston kehittämisuudistus ei ole tuomassa muutoksia Pirkanmaan nykyiseen tai jo päätettyyn palveluverkostoon. Kuitenkin toimintojen sijoittamisen tarkastelu Pirkanmaan ja Keski-Suomen rajalla on siirretty toteutettavaksi poliisilaitosten yhdistymisen yhteyteen. Kyse on Pirkanmaalla Mänttä-Vilppulan poliisiasemasta ja Keski-Suomessa Jämsän ja Keuruun poliisiasemista.

Poliisiasemapalvelut tulee säilyttää Mänttä-Vilppulassa, sillä Pirkanmaa ja Keski-Suomi kuuluvat eri hätäkeskusalueisiin myös hätäkeskusuudistuksen jälkeen. Hätäkeskusten käyttämän nykyisen hälytys- ja toimintajärjestelmän toimivuus ei ole riittävä eri hätäkeskusalueilla eikä siten riittävästi takaa kansalaisten turvallisuutta rajojen yli. Tämä tulee ottaa huomioon hälytystoiminnan organisoinnissa.

Poliisin palveluverkoston kehittämisestä pyydyssä lausunnossa ei ole pyydetty lausuntoa poliisilaitosten yhdistämisestä eikä pääpoliisiasemien sijoittamisesta, vaan viitataan jo 21.8.2012 annettuihin päälinjauksiin sekä ministerin 2.10.2012 antamaan päätökseen, joiden mukaisesti poliisilaitosten määrä vähennetään 24:sta 11:een. Linjausten mukaan Pirkanmaan ja Keski-Suomen poliisilaitokset muodostavat Sisä-Suomen poliisilaitoksen. Siitä tulee sekä väestöltään että toimintavolyymiltaan maan toiseksi suurin poliisilaitos. Uuden poliisilaitoksen pääpoliisiasema esitetään sijoitettavaksi Tampereelle.

Kun suurempiin hallinnollisiin poliisilaitosyksiköihin ollaan siirtymässä, on Pirkanmaan liiton mielestä täysin perusteltua, että poliisilaitoksen pääpoliisiasema sijaitsee Tampereella. Pirkanmaa on asukasluvultaan lähes kaksinkertainen verrattuna Keski-Suomeen ja Tampere on asukasluvultaan yli puolitoistakertainen verrattuna Jyväskylään. Pirkanmaalla on poliisihallinnon työntekijöitä 665 ja Keski-Suomessa 402. Rikoslakirikoksia tehdään Pirkanmaalla vuosittain noin 43 000 ja Keski-Suomessa noin 25 000. Tampereen nykyisellä pääpoliisiasemalla työskentelee 382 henkilöä ja Jyväskylän nykyisellä pääpoliisiasemalla 248. Lisäksi Tampere Suomen ja Pohjoismaiden suurimpana sisämaakaupunkina ja muun muassa liikenteen solmupaikkana on luonnollinen valinta uuden poliisilaitoksen päätoimipaikaksi.

Vaikka tuleva Sisä-Suomen poliisilaitos pystyy hyödyntämään mahdollisia mittakaavaetuja, niin alueiden historiallisesta erillisyydestä ja muun muassa valtion aluehallintoviranomaisten erilaisista piirirajoista sekä pelastustoimien erillisyydestä johtuen muutosprosessiin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Tätä tukee myös Poliisiammattikorkeakoulun raportti numero 97 ”Poliisin hallintorakenneuudistus” vuodelta 2011, missä tutkittiin 1.1.2009 voimaan tulleen poliisin hallintorakenneuudistuksen (PORA I) muutoksia ja vaikutuksia. Tuolloin toteutettiin muun muassa 90 kihlakunnan poliisilaitoksen lakkauttaminen ja siirtyminen 24 uuteen poliisilaitokseen. Tutkimuksen mukaan uudistuksessa ei otettu huomioon erilaisten organisaatiokulttuurien vaikutusta toiminnalliseen yhdenmukaisuuteen. Toiminnallinen yhdenmukaistaminen edellyttää panostamista toimipaikkojen erilaisten organisaatiokulttuurien muuttamiseen pitkällä aikavälillä.

Lisätietoja antaa edunvalvontapäällikkö Jouni Koskela, 050 527 2129,
jouni.koskela@pirkanmaa.fi.

PIRKANMAAN LIITTO



Esa Halme
Maakuntajohtaja



Petri Pikkuaho
Hallintojohtaja